

15/05/2024 te Nijmegen

Geachte lezer,

Op 29-04-2024 hebben wij als krakerscollectief Nijmeegs Jantien de oude Carolus bioscoop aan het Plein 1944 gekraakt, die wij nu 2 weken bewonen. In deze brief willen wij onze beweegredenen en plannen voor desbetreffend pand voor u uiteenzetten.

In 2015 is onze zorgstaat overgegaan in een “participatiesamenleving”. Dit ging gepaard met gigantische bezuinigingen in het sociaal domein en de zorg- en cultuursectoren. Voorzieningen die wij tot dan toe als vanzelfsprekend beschouwden zijn weggevallen of geprivatiseerd. Wij voelen ons als Nijmeegs Jantien genoodzaakt om deze gaten in te vullen met het opzetten van nieuwe vrijplaatsen zonder winstoogmerk. Deze hebben altijd een grote rol gespeeld in het motiveren van burgerparticipatie en wederzijdse hulp, zoals de Grote Broek, Paraplufabrieken, Doornroosje, en de NuNN hebben laten zien. Al deze plekken zijn oorspronkelijk begonnen als kraakpanden en hebben enorm aan Nijmegen bijgedragen op sociaal-cultureel, financieel, en maatschappelijk vlak.

Wij zien dat er in Nijmegen te weinig ruimte is om ongedwongen en laagdrempelig sociaal en creatief bezig te zijn. Zo zullen wij in ons pand jongeren een plek bieden waar ze zichzelf kunnen zijn en zich sociaal, cultureel en maatschappelijk kunnen ontwikkelen. De gemeente Nijmegen heeft zelf in hun notitie ‘Cultureel broedplaatsenbeleid’ (2024) aangegeven dat “broedplaatsen vaak geassocieerd worden met rafelranden, maar er steeds minder echte rafelranden zijn. Betaalbare ruimte om te experimenteren is schaars.” Jantien schept met deze actie zonder extra kosten voor de gemeente op Plein 1944 een extra culturele broedplaats die volgens de raad hard nodig zijn.

Ook voor andere (kwetsbare) groepen zullen wij de deuren openen, zoals dak- en thuislozen, vluchtelingen, en mensen met een laag inkomen. Voor al deze groepen is er de afgelopen periode minder geld, tijd, en aandacht beschikbaar gesteld, met alle negatieve gevolgen van dien. Ondanks pogingen en goede wil van verschillende partijen in onze stad, is het tot nu toe niet gelukt om deze problemen adequaat op te lossen. Sterker nog; al deze pogingen ten spijt stijgt het dakloosheidscijfer nog steeds onverminderd door, net als de wachtlijsten bij talloze loketten en voorzieningen. Een gebrek aan toewijzing van financiële middelen, te herleiden tot overheidsbezuinigingen, ligt vaak ten grondslag hieraan. Zodoende zullen wij in dit prachtige pand een sociaal-culturele bijdrage leveren die de gemeenschap geen geld kost, maar puur draait op vrijwilligers en de intrinsieke motivatie van betrokkenen.

Concreet betekent de ingebruikname van dit pand allereerst dat wij ons project De Sok opnieuw leven in kunnen blazen. Hier zullen wij een laagdrempelig podium bieden aan nieuw talent zodat zij zichzelf verder kunnen ontwikkelen. Voorbeelden hiervan zijn ‘open mic’ avonden, poëzie voordrachten en muziekoptredens, maar ook lezingen en discussiepanels. Hiermee maken wij optimaal gebruik van de twee theaterzalen in ons pand,

die voldoende ruimte bieden voor publiek, en die het dankzij hun geluidsisolatie mogelijk maken om dit zonder overlast te organiseren.

Ten tweede hebben wij onze samenwerking voortgezet met De Steeg, een daginloop in zelfbeheer voor en door mensen van de straat. Zij verwelkomen (ex-)dak- en thuislozen met een warme plek, gezelschap, een kop koffie, en sociale hulp. Het initiatief wordt geholpen door sociale werkers, maar draait op een groep vrijwilligers die zelf uit het circuit komen en die samen de beslissingen nemen over de gang van zaken. Deze constructie geeft een gevoel van verantwoordelijkheid en zorg voor de ruimte en elkaar. In ons vorige pand op de Burchtstraat hebben wij eerder De Steeg met veel succes een plek kunnen bieden, waar zij vier maanden lang elke dinsdag en donderdag tussen de twintig en dertig gasten hebben ontvangen. In die tijd is er geen enkel incident in of rond het pand geweest. Een initiatief als De Steeg vermindert de overlast van mensen op de straat door ze een plek te bieden om hun dag te besteden in plaats van ze weg te sturen. Hier heeft heel Nijmegen baat bij.

Ten derde zijn wij in contact met verschillende kunst collectieven om hen ruimte te bieden in ons pand. Hierdoor wordt het mogelijk om met kunstcollectief Bel Zoekt Deur een open stadsatelier te faciliteren, en daarnaast openbare workshops en lessen te organiseren, modeshows, en kunstexposities te houden. Zo krijgen (jonge) artiesten een plek om zich te ontwikkelen, met elkaar in contact te komen, en de cultuur van Nijmegen voort te drijven. De Economische visie #KansvoorNijmegen (2019) benadrukt de waarde van verbindende creatieve broedplaatsen en ziet kansen in het verbinden van ondernemerschap, onderwijs en cultuur. In 'Ruimte voor ontmoeting' (2023) spreekt de gemeente de ambitie uit om ontmoeten en participeren te stimuleren, en betrekken daartoe ook ruimten van derden: "de plek is voor ons ondergeschikt aan de activiteit". In dit pand kunnen wij creatieve ontmoetingen en samenzijn faciliteren, en ruimte bieden voor collectieven om zelf atelierruimten of broedplaatsen te scheppen.

Als laatste biedt het pand ruimte om te leven. Woonruimte is nog steeds noodzakelijk tijdens de huidige wooncrisis. Zolang er panden zoals deze blijven leegstaan, is het als samenleving niet te accepteren dat er mensen zonder woonplek zijn. Daarnaast gaan wij in samenwerking met andere collectieven in Nijmegen een wekelijks soepcafé opzetten waar mensen voor een kleine donatie gezond eten kunnen krijgen.

Wij delen deze concrete plannen met u om aan te geven dat wij serieus voorbereid zijn om dit pand en zijn ruimtes optimaal te benutten in het voordeel van Nijmegen en haar burgers. Uiteraard staan wij er voor open om hier verder met buurt en burgers over in gesprek te gaan; alle input is welkom. Nijmeegs Jantien is als groep gewijd aan horizontale organisatie en directe democratische waarden. Wij openen vandaag dit pand voor heel Nijmegen en hopen hierbij op ieders tolerantie, solidariteit, en wellicht samenwerking.

*Lieve groetjes,
Nijmeegs Jantien*

Getekend in solidariteit door:

De Steeg

Bel Zoekt Deur

Collectief Café De Opstand

Collectief Café De Plak

De Onderbroek

De Klinker

De Grote Broek

LUX

De NuNN

Het Kasteel

Proces Verbaal

De Stadsnomaden

Studentenvakbond AKKU

Anti-Kantine

Stichting Gast

Stichting Pontanus

Stichting Overal

Stichting Dar al Yasmin

IWW Arnhem-Nijmegen

Bond Precair Wonen

Paraplufabrieken

Vagebond

De Vlegel

Drift

Extrapool

Knust

Stichting My Identity

Besiendershuis

Antillectual

Fort Beneden Lent

Zaaigrond

Cabaret de Gemeentereiniging

Celia Okoro, Nachburgemeester Nijmegen

Jan-Wieger van den Berg, kunstenaar

Elisah Verbrugge, kunstenaar

Tim Tiemissen, sociaal werker

Michael Grooff, filosoof

Gaard Kets, universitair docent politicologie

Mathijs van de Sande, universitair docent
politieke filosofie

Evert van der Zweerde, hoogleraar politieke
filosofie

Lenneke van Maren, straatpastor